

Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
ΚΥΚΛΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

02.

Μήνας μπαίνει, μήνας βγαίνει...

● ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

02.

Μήνας μπαίνει, μήνας βγαίνει...

Στο δεύτερο εργαστήριο, στο πλαίσιο του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ), οι μαθητές/ήτριες συνεχίζουν το ταξίδι τους στον οικονομικό αλφαριθμητισμό, κατανοώντας αυτή τη φορά την έννοια του «διαθέσιμου εισοδήματος» και εστιάζοντας στις μορφές εισοδήματος σε συνάρτηση με διαφορετικούς επαγγελματικούς ρόλους. Έχοντας ήδη συνδέσει τα ενδιαφέροντά τους με επαγγέλματα και πηγές εισοδήματος, τώρα θα μάθουν να ξεχωρίζουν το σταθερό από το μεταβλητό εισόδημα και να κατανοούν πώς αυτές οι μορφές επηρεάζουν τις επαγγελματικές επιλογές, την καθημερινή ζωή και τις οικονομικές αποφάσεις.

Μέσα από βιωματικές ασκήσεις, ομαδική ταξινόμηση επαγγελμάτων και συζήτηση γύρω από ρεαλιστικά επαγγελματικά σενάρια, θα συνειδητοποιήσουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε μορφής εισοδήματος στο πλαίσιο της διαχείρισης της σταδιοδρομίας. Έτσι, θα καλλιεργήσουν δεξιότητες που θα τους/τις βοηθήσουν να προγραμματίζουν πιο υπεύθυνα τα έξοδά τους, να αξιολογούν ρεαλιστικά

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΟΦΕΛΗ

Γνώσεις

- Κατανόηση της έννοιας του διαθέσιμου εισοδήματος και της διάκρισης μεταξύ σταθερού και μεταβλητού εισοδήματος στο πλαίσιο διαφορετικών επαγγελματικών ρόλων.
- Εξοικείωση με διαφορετικές πηγές εισοδήματος και επαγγελματικές επιλογές στο πλαίσιο του ΣΕΠ.
- Αναγνώριση των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων των διαφορετικών μορφών εισοδήματος σε σχέση με πιθανές επαγγελματικές διαδρομές.
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης για το πώς η μορφή του εισοδήματος επηρεάζει τις οικονομικές αποφάσεις, τον προσωπικό προγραμματισμό και τη λήψη αποφάσεων σταδιοδρομίας.

Συναισθήματα και συμπεριφορά

- Καλλιέργεια δεξιοτήτων αναστοχασμού και αυτογνωσίας γύρω από την οικονομική συμπεριφορά και τις προσωπικές επαγγελματικές επιλογές.
- Ενίσχυση της ικανότητας σχεδιασμού και προγραμματισμού σε συνθήκες σταθερότητας ή αβεβαιότητας στο πλαίσιο μελλοντικής επαγγελματικής ζωής.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας και επικοινωνίας μέσα από ομαδική ταξινόμηση, συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων.
- Καλλιέργεια της ευελιξίας και της υπευθυνότητας στη διαχείριση προσωπικών οικονομικών πόρων και επαγγελματικών επιλογών.
- Κατανόηση της προσωπικής συμβολής στη λήψη ώριμων οικονομικών και επαγγελματικών αποφάσεων από τους πολίτες του μέλλοντος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ

Μορφές εισοδήματος

Σταθερό εισόδημα

Είναι το εισόδημα που παραμένει ίδιο σε τακτά χρονικά διαστήματα, χωρίς μεγάλες διακυμάνσεις, π.χ. ο μισθός του/της δημοσίου/ας υπαλλήλου, η σύνταξη, το ενοίκιο από ακίνητα (αν είναι σταθερό το ποσό).

Μεταβλητό εισόδημα

Είναι το εισόδημα που μπορεί να αλλάζει από μήνα σε μήνα ή σε άλλες χρονικές περιόδους, ανάλογα με διάφορους παράγοντες, π.χ. κέρδη από ελεύθερη επαγγελματική δραστηριότητα όπως πωλήσεις, παροχή υπηρεσιών.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ

Διαθέσιμο εισόδημα

Διαθέσιμο εισόδημα είναι τα χρήματα που μας απομένουν πραγματικά για να ξοδέψουμε ή να αποταμιεύσουμε, αφού αφαιρέσουμε όσα ξοδεύονται σε φόρους και σε υποχρεώσεις.

Προτεινόμενο παράδειγμα 1

Σκέψου ότι παίρνεις 100 € χαρτζιλίκι τον μήνα.

Από αυτό το ποσό πρέπει να δώσεις τα 20 € σε εισιτήρια/μετακινήσεις.

Άλλα 10 € πάνε σε σχολικά είδη.

Τι απομένει; 70 €. Αυτό είναι το διαθέσιμο εισόδημά σου – δηλαδή τα χρήματα που μπορείς να χρησιμοποιήσεις όπως θέλεις: για να αγοράσεις κάτι, να βγεις με φίλους ή να τα αποταμιεύσεις.

Προτεινόμενο παράδειγμα 2

Το διαθέσιμο εισόδημα είναι σαν το νερό που μένει στο μπουκάλι σου αφού πιουν πρώτα κι άλλοι.

Το αρχικό εισόδημα είναι το γεμάτο μπουκάλι.

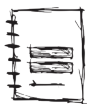
Το κράτος παίρνει το δικό του μερίδιο (φόρους).

Ίσως υποχρεωθείς να «κεράσεις» (να αποπληρώσεις λογαριασμούς, δάνεια).

Ό,τι μένει είναι το δικό σου πόσιμο νερό – δηλαδή το διαθέσιμο εισόδημα που μπορείς πραγματικά να καταναλώσεις.

- Επειδή το εισόδημα είναι πάντοτε πεπερασμένο, είναι σημαντικό να το διαχειριζόμαστε σωστά. Είναι σημαντικό επίσης να συνειδητοποιούμε ότι η επιλογή του επαγγέλματος που μας ταιριάζει επηρεάζει άμεσα τόσο το ποσό του εισοδήματος που λαμβάνουμε όσο και τα ποσοστά της προσωπικής μας ικανοποίησης.

1. Εισαγωγή

Κάποιοι άνθρωποι ξέρουν ακριβώς πόσα χρήματα θα πάρουν κάθε μήνα, ενώ άλλοι ζουν με την αγωνία αν το πορτοφόλι τους θα γεμίσει ή θα μείνει άδειο. Αυτό εξαρτάται από τη μορφή του εισοδήματος: σταθερό ή μεταβλητό. Στη δραστηριότητα που ακολουθεί θα κατανοήσουμε, μέσα από παραδείγματα με επαγγέλματα και μέσα από μικρά σενάρια οικονομικής διαχείρισης πότε το εισόδημα μένει ίδιο και πότε αλλάζει, ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε περίπτωσης, αλλά και πώς η σταθερότητα ή η μεταβλητότητα αποτελούν παράγοντες που επηρεάζουν τη διαχείριση των προσωπικών οικονομικών.

2. Συζήτηση – Προβληματισμός

Δοκιμάστε να θέσετε ερωτήματα στους/στις μαθητές/τριες, ώστε να ενθαρρύνετε τη συζήτηση δίνοντας και το έναυσμα για προβληματισμό:

- Γνωρίζετε τι σημαίνει σταθερό εισόδημα;
- Πώς θα νιώθατε αν τα έσοδά σας άλλαζαν κάθε μήνα;
- Ποιες δυσκολίες μπορεί να αντιμετωπίζει κάποιος με μεταβλητό εισόδημα;
- Σκεφτήκατε ποτέ ποιο από τα δύο θα προτιμούσατε; Θα νιώθατε μεγαλύτερη ασφάλεια αν ξέρατε ότι κάθε μήνα μπαίνει το ίδιο ποσό, ή θα σας άρεσε η πρόκληση να έχετε διαφορετικά έσοδα που μπορεί κάποιες φορές να είναι πολλά και άλλες φορές λίγα;
- Τι πιστεύετε ότι θα γινόταν αν ξαφνικά τα χρήματά σας μειώνονταν; Θα μπορούσατε να καλύψετε τις ανάγκες σας;
- Ποια επαγγέλματα φαντάζεστε ότι έχουν σιγουριά στα έσοδα και ποια περισσότερη αβεβαιότητα;
- Υπάρχουν πλεονεκτήματα στο να γνωρίζει κανείς τη μηνιαία αμοιβή του για την εργασία του;

3. Ατομική εργασία στο φύλλο «Μήνας μπαίνει, μήνας βγαίνει...»

Στο φύλλο εργασίας οι μαθητές/τριες, δουλεύοντας σε ομάδες, καλούνται αρχικά να διακρίνουν και να ταξινομήσουν σε δύο στήλες τα παρακάτω επαγγέλματα ανάλογα με τη σταθερότητα ή τη μεταβλητότητα του εισοδήματος.

► *χωρίς να τους δίνεται η διευκρινιστική πληροφορία*

Σταθερό εισόδημα (10 επαγγέλματα)

1. Δάσκαλος/α

► *Δουλεύει σε δημόσιο σχολείο και λαμβάνει σταθερό μισθό.*

2. Νοσηλευτής/τρια σε νοσοκομείο

► *Ο μισθός του καταβάλλεται ανεξάρτητα από τον αριθμό των ασθενών.*

3. Καθηγητής/τρια πανεπιστημίου

► *Λαμβάνει σταθερό εισόδημα από το κράτος, ανεξάρτητα από τα μαθήματα που διδάσκει.*

4. Μηχανικός δημοσίου έργου

► *Ως υπάλληλος του κράτους, πληρώνεται σταθερά κάθε μήνα.*

5. Στρατιωτικός

► *Έχει μόνιμη θέση με σταθερό μισθό, ανεξάρτητα από τις αποστολές του.*

6. Δημοτικός/ή υπάλληλος

► *Εργάζεται στον Δήμο και πληρώνεται σε τακτική βάση.*

7. Υπάλληλος σε τράπεζα

► *Ο μισθός του/της δεν αλλάζει, ακόμη κι αν η τράπεζα έχει περισσότερους/ες ή λιγότερους/ες πελάτες/τισσες.*

8. Δικαστής

► *Έχει σταθερό μισθό, που καθορίζεται από το κράτος.*

9. Γιατρός στο ΕΣΥ

► *Ο μισθός του είναι συγκεκριμένος, ανεξάρτητα από τον αριθμό περιστατικών που εξετάζει.*

10. Φυροσβέστης/τρια

► *Λαμβάνει σταθερό εισόδημα κάθε μήνα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των περιστατικών που αντιμετωπίζει.*

Μεταβλητό εισόδημα (10 επαγγέλματα)

1. Ηλεκτρολόγος

▶ Ανάλογα με το πόσες βλάβες καλείται να φτιάξει, τα έσοδα αλλάζουν.

2. Γιατρός (ιδιώτης)

▶ Τα έσοδα εξαρτώνται από τον αριθμό των ασθενών που τον/την επισκέπτονται.

3. Δικηγόρος (ιδιώτης)

▶ Ανάλογα με τις υποθέσεις που αναλαμβάνει και τις αμοιβές, το εισόδημά του/της μεταβάλλεται.

4. Μουσικός

▶ Τους καλοκαιρινούς μήνες μπορεί να έχει πολλές εμφανίσεις, τον χειμώνα όμως λιγότερες.

5. Καλλιτέχνης/ιδα (ζωγράφος/γλύπτης)

▶ Μπορεί έναν μήνα να πουλήσει πολλά έργα και τον επόμενο κανένα.

6. Ιδιοκτήτης καφέ

▶ Ανάλογα με τον καιρό και την κίνηση, τα έσοδα αυξομειώνονται.

7. Ηθοποιός

▶ Το εισόδημά του εξαρτάται από το αν συμμετέχει σε παραστάσεις ή/και σε ταινίες.

8. Αγρότης/τισσα

▶ Το εισόδημα αλλάζει ανάλογα με την παραγωγή και τις τιμές της αγοράς.

9. Μηχανικός με δικό του γραφείο

▶ Ανάλογα με το πόσες μελέτες αναλαμβάνει, τα έσοδά του διαφέρουν.

10. Ασφαλιστικός/ή σύμβουλος

▶ Το εισόδημά του/της εξαρτάται από τα συμβόλαια που θα πουλήσει κάθε μήνα.

Στη συνέχεια, καλούνται να αιτιολογήσουν την απάντησή τους για ένα επάγγελμα

Καλούνται επίσης να συμπληρώσουν τις απαντήσεις τους στα παρακάτω σενάρια οικονομικής διαχείρισης:

1. Είσαι δάσκαλος/α με μηνιαίο μισθό 1.000 €. Πώς θα προγραμματίσεις τα έξοδά σου για τον μήνα;
2. Είσαι μουσικός. Έβγαλες 2.000 € αυτόν τον μήνα, αλλά δεν έχεις συναυλίες για τον επόμενο. Πώς το διαχειρίζεσαι;
3. Είσαι υπάλληλος τράπεζας με σταθερό μισθό. Θέλεις να κάνεις ένα μεγάλο ταξίδι. Πώς θα το σχεδιάσεις οικονομικά;
4. Είσαι αγρότης/τισσα και η φετινή σοδειά σου έφερε πολλά χρήματα. Τι θα κάνεις με αυτά, γνωρίζοντας την αβεβαιότητα της επόμενης χρονιάς;

Τέλος, χωρίστε τους/τις μαθητές/τριες σε ομάδες των 3-4 ατόμων. Στόχος είναι κάθε ομάδα να εργαστεί σε κύκλο ώστε να εξασφαλιστεί η συμμετοχή όλων. Κάθε ομάδα καλείται να συγκεντρώσει και να συμπληρώσει σε 2 στήλες τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε μορφής εισοδήματος.

4. Σύνοψη & αναστοχασμός

Συνοψίστε τα βασικά σημεία: τη διαφορά σταθερού/μεταβλητού εισοδήματος και τα πλεονεκτήματα/μειονεκτήματα του καθενός. Ενθαρρύνετε τους/τις μαθητές/τριες να μοιραστούν τι τους έκανε μεγαλύτερη εντύπωση από τη δραστηριότητα.

Συνδέστε τη συζήτηση με τις μελλοντικές τους επιλογές και τη σημασία του οικονομικού αλφαριθμητισμού.

02.

Μήνας μπαίνει, μήνας βγαίνει...

• ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Συντονισμός: Μάνος Κορδάκης

Επιμέλεια παραγωγής/παιδαγωγική προσαρμογή: Μαρία Καρβουνοπούλου

Συγγραφή κειμένων: Ελευθερία Γεωργουλέα, Αναστάσιος Ρίζος

Γλωσσική επιμέλεια: Ευτυχία Παναγιώτου

Γραφιστικός σχεδιασμός: Κατερίνα Μαργέτη, Έφη Παναγιωτίδη

Παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού: Γιώργος Καραγιώργος

